

โครงการวิจัยแบบกำหนดหัวข้อ

“ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทรรศน์ประวัติศาสตร์”

ในความสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

ชั้น ๖ อาคารศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ๒๐ ถนนบรมราชชนนี แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ ๑๐๑๓/๐
โทรศัพท์/โทรสาร ๐๒ - ๘๘๐๘๖๕๕ email: trf.econ2015@gmail.com

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์และส่งบุคลากรเข้าร่วมประชุมทางวิชาการ
โครงการวิจัย “ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทรรศน์
ประวัติศาสตร์”
เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๖ (ยะเซิงเทรา สมุทรปราการ)
สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการจัดประชุม

ด้วยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) จะจัดให้มีการจัดประชุมทางวิชาการ
โครงการวิจัย “ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทรรศน์
ประวัติศาสตร์” ครั้งที่ ๑ ในวันพฤหัสบดีที่ ๓ และศุกร์ที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ณ
โรงแรมไดมอนด์พลาซ่า (Diamond Plaza Hotel) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และ ครั้งที่ ๒
ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ และศุกร์ที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๐ ณ ห้องประชุมชั้น ๖ อาคาร
ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

ในการนี้ คณะกรรมการดำเนินการใคร่ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์และส่ง
บุคลากรเข้าร่วมการประชุมทางวิชาการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อทราบและขอขอบพระคุณยิ่งในความอนุเคราะห์ของท่าน

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.วินัย พงศ์ศรีเพียร)

เมธีวิจัยอาวุโส สกว.

ประธานคณะกรรมการจัดงาน

โครงการจัดประชุมทางวิชาการโครงการวิจัย
“ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทธรศน์ประวัติศาสตร์”
ในการสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
วันพฤหัสบดีที่ 3 และศุกร์ที่ 4 สิงหาคม 2560
ณ โรงแรมไดมอนด์พลาซ่า (Diamond Plaza Hotel) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และ
วันพฤหัสบดีที่ 17 และศุกร์ที่ 18 สิงหาคม 2560 ณ ห้องประชุมชั้น 6
อาคารศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร เลขที่ 20 ถนนบรมราชชนนี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

ชื่อโครงการ โครงการจัดประชุมทางวิชาการเรื่อง “ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทธรศน์ประวัติศาสตร์”

ผู้รับผิดชอบ โครงการวิจัย “ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทธรศน์ประวัติศาสตร์” ในการสนับสนุนของฝ่ายวิชาการและหน่วยวิจัยมนุษยศาสตร์ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

หลักการและเหตุผล

ในช่วงสองทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยผ่านวิกฤตทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม การศึกษา กระบวนการยุติธรรม การสาธารณสุข และวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อคนในทุกระดับชั้นของสังคมไทย อาจมีผู้กล่าวว่า วิกฤตดังกล่าวนี้เป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรมในยุคโลกาภิวัตน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความเจริญด้านเทคโนโลยีการสื่อสารและพัฒนาการของลัทธิทุนนิยมใหม่ อย่างไรก็ตาม ปัจจัยต่างๆ ที่เป็นรากฐานของปัญหาในปัจจุบันมีความต่อเนื่องมาแต่อดีต สิ่งที่เรากำหนดพัฒนาการกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทุกสังคมย่อมมาจากสภาพภูมิศาสตร์ แหล่งทรัพยากรและการนำทรัพยากรมาใช้ประโยชน์ เทคโนโลยี ระบบการปกครอง วัฒนธรรมและการติดต่อกับโลกภายนอก พัฒนาการทางเศรษฐกิจของสังคมใดสังคมหนึ่งสามารถก้าวล่วงไปสู่ระดับใด ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยส่งเสริมและปัจจัยอุปสรรค ในเชิงเปรียบเทียบนักประวัติศาสตร์เศรษฐกิจอาจมีคำถามว่า เหตุใดประเทศในยุโรปตะวันตกจึงพัฒนาเข้าสู่ความเจริญด้านวัฒนธรรมและทุนนิยมก่อนประเทศในเอเชียตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 15 เป็นต้นมา และตั้งคำถามต่อไปว่า เหตุใดประเทศสยามซึ่ง “เปิดประเทศ” หลังญี่ปุ่นเพียงสองปี หรือประเทศในกลุ่มที่มีระบบจริยธรรมขงจื้อ เช่น เกาหลีใต้ จีน ไต้หวัน และสิงคโปร์ ซึ่งต้องฟันฝ่าอุปสรรคของสงครามกลางเมืองและข้อจำกัด (ในกรณีของสิงคโปร์) จึงกลายเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน ขณะที่ประเทศไทยยังคงพุดถึงการหลุดพ้นจาก “กับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง”

โครงการวิจัย “ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทธรศน์ประวัติศาสตร์” ในความสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มุ่งสร้างภาพรวมของพัฒนาการทางเศรษฐกิจของไทยตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันในเชิงสหสาขาวิชาการ ในมุมมองของนักวิจัยที่คัดสรรแล้วจากหลายสาขาวิชาและหลายสถาบันการศึกษา

ในอดีตการศึกษาสังคมไทยด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมเริ่มต้นขึ้นเมื่อสี่ทศวรรษ ภายใต้งานนำของศาสตราจารย์ ดร. ฉัตรทิพย์ นาถสุภา ผลงานการวิจัยซึ่งเน้นแนวเศรษฐศาสตร์ การเมืองและชุมชนนำไปสู่องค์ความรู้ใหม่ที่ทำให้เข้าใจสังคมไทย โดยเฉพาะทุนนิยมไทยและ พาณิชยกรรม หากยังทำให้ได้ข้อมูลจำนวนมากเกี่ยวกับเศรษฐกิจระดับรากหญ้า อย่างไรก็ตาม งานวิจัยด้านประวัติศาสตร์เศรษฐกิจดูเหมือนจะซาลงในช่วงทศวรรษเศษที่ผ่านมา แต่ใน ขณะเดียวกัน ช่วงเวลานี้ประเทศไทยเริ่มได้รับผลกระทบจากอุบัติการณ์ปฏิวัติเทคโนโลยีการสื่อสาร และทุนนิยมสมัยใหม่ ตลอดจนการปรับตัวเพื่อรับมือกับโลกยุคดิจิทัล แรงกระทบของโลกยุคดิจิทัล และปัจจัยอื่นๆ อีกหลายประการทำให้เกิดวิกฤตการณ์ด้านเศรษฐกิจ เป็นต้นว่า ความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกและการปรับตัวสู่ระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งพิงเทคโนโลยีระดับสูง พร้อมกับการ เตรียมบุคลากรที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับลักษณะงานที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

โครงการวิจัย “ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทรรศน์ ประวัติศาสตร์” มิได้มีจุดมุ่งหมายที่จะอธิบายปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจในสังคมร่วมสมัยที่กำลัง เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว แต่ต้องการสร้างองค์ความรู้ใหม่เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ทั้งที่เป็นแนวคิดและเป็นรูปธรรมซึ่งเข้ามามีผลกระทบต่อความต่อเนื่องของระบบเศรษฐกิจไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต

โครงการวิจัยนี้มีกำหนดระยะเวลาดำเนินการสามปี แต่แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ช่วงละ 18 เดือน อาศรมวิจัยของโครงการประกอบด้วยคณะที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 10 ท่าน (ประจำ และรับเชิญ) นักวิจัยจำนวน 20 ท่านมาจากสาขาประวัติศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ การตลาด การจัดการ และการสื่อสารมวลชน อาศรมวิจัยที่จัดขึ้นทุกกระยะสองเดือนเป็นเวทีที่เปิดโอกาสให้ นักวิจัยแลกเปลี่ยนข้อมูลและแนวคิดแบบก้าวข้ามสาขา และสามารถเชื่อมโยงประเด็นต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ

การจัดประชุมวิชาการ “ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทรรศน์ ประวัติศาสตร์” (ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2) มีขึ้นเพื่อปิดโครงการวิจัยช่วง 18 เดือนแรก โดยนักวิจัยทุก ท่าน (ยกเว้นที่ติดการศึกษาอยู่ต่างประเทศ) จะเสนอผลการวิจัยในลักษณะเอกสารการวิจัย (research monograph) การจัดประชุมครั้งที่ 1 (ร่วมกับมหาวิทยาลัยทักษิณ) จะมีขึ้นในวันพฤหัสบดี ที่ 3 และศุกร์ที่ 4 สิงหาคม 2560 ณ โรงแรมโดมอนด์พลาซ่า อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ส่วน การจัดประชุมครั้งที่ 2 (ร่วมกับศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร) จะมีขึ้นในวันพฤหัสบดีที่ 17 และศุกร์ที่ 18 สิงหาคม 2560 ณ ห้องประชุมชั้น 6 อาคารศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ถนนบรมราชชนนี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

สาระการประชุม (ครั้งที่ 1 จัดร่วมกับมหาวิทยาลัยทักษิณ)

1. รายการพิเศษ การเสวนาเรื่อง “บทบาทคนตัวเล็ก: วิถีชีวิตชาวบ้านใน ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจภาคใต้” (คุณชวน หลีกภัย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์วิจารณ์ พานิช มี ดร.วินัย พงศ์ศรีเพียร นำการเสวนา)

2. รายงานวิจัยเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในภาคใต้ของประเทศไทยจำนวน 5 หัวเรื่อง
3. รายงานวิจัยประเด็นเฉพาะจำนวน 3 เรื่อง คือ ธุรกิจค้าปลีกกับสังคมไทยร่วมสมัย “จุดกำเนิดค้าปลีกภาครัฐไทย”: สัญญาและการดำเนินการสร้างทางรถไฟสายแรกของสยาม และ 120 ปี ธุรกิจภาพยนตร์ไทย

สาระการประชุม (ครั้งที่ 2 จัดร่วมกับศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร)

1. รายการพิเศษการเสวนาเรื่อง “ข้อคิด บทเรียน และอนาคตของพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของไทย” (คุณนภาพร เรืองสกุล ศาสตราจารย์ ดร.อารยะ ปรีชาเมตตา มี ดร.วินัย พงศ์ศรีเพียร นำการเสวนา)
2. รายงานวิจัยเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมทางบกในภาคเหนือ กลุ่มทุนและกลุ่มธุรกิจภาคเหนือ รวม 4 เรื่อง
3. รายงานวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการของกลุ่มทุนจีนภาคอีสานตอนบน พ.ศ. 2474 – 2559 จำนวน 1 เรื่อง
4. รายงานการวิจัยเกี่ยวกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของภูมิภาคตะวันออกของไทย พ.ศ. 2398 – 2520 จำนวน 1 เรื่อง
5. รายงานวิจัยประเด็นเฉพาะ กรรมสิทธิ์การถือครองที่ดินในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย และธุรกิจสื่อหนังสือพิมพ์ในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย พ.ศ. 2475 – 2555 จำนวน 2 เรื่อง

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และมหาวิทยาลัยทักษิณ
ขอเชิญเข้าร่วมการประชุมวิชาการเพื่อเสนอรายงานผลการวิจัย โครงการวิจัย
“ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทธรศน์ประวัติศาสตร์” (ครั้งที่ 1)
วันพฤหัสบดีที่ 3 และศุกร์ที่ 4 สิงหาคม 2560
ณ โรงแรมไดมอนด์พลาซ่า (Diamond Plaza Hotel) อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

วันพฤหัสบดีที่ 3 สิงหาคม 2560

- 08:00 – 08:45 น. ลงทะเบียน
- 09:00 – 09:20 น. พิธีเปิด
- 09:20 – 10:30 น. รายการพิเศษ
การเสวนาเรื่อง “บทบาทคนตัวเล็ก: วิถีชีวิตชาวบ้านในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจภาคใต้”
ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์วิจารณ์ พานิช
คุณชวน หลีกภัย
ดร.วินัย พงศ์ศรีเพียร (ผู้ดำเนินการเสวนา)
- 10:30 – 10:45 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 10:45 – 11:15 น. การบรรยายพิเศษเรื่อง “รายงานสภาพเศรษฐกิจและการค้าหัวเมืองชายฝั่งอ่าวไทยของสยาม รัชสมัยสมเด็จพระเจ้าปราสาททอง ในบันทึกที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์ของฟาน ฟลิต (Jeremias van Vliet)”
รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัต ฌ บ่อมเพชร
- 11:15 – 12:30 น. ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจภาคใต้ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 11 ถึงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 18
อาจารย์กมลทิพย์ ธรรมกีระติ
ประวัติศาสตร์เศรษฐกิจภาคใต้ของไทย พ.ศ.2325 – 2540
อาจารย์วีระพงศ์ ขศบุญเรือง
- 12:30 – 13:30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13:30 – 15:00 น. พัฒนาการของกลุ่มทุนและเครือข่ายธุรกิจในพื้นที่จากอดีตถึงปัจจุบัน
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภการ ลิริไพศาล
ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของเมืองภูเก็ต พ.ศ.2500 ถึงปัจจุบัน
อาจารย์ลลิตา ภคเมธาวิ
- 15:00 – 15:15 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 15:15 – 16:00 น. ขำวกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจของภาคใต้ พ.ศ.2439 – 2550
ผศ.อลิสสา เลี้ยงรื่นรมย์ และ ดร.กัลยาณี ทองเลี้ยงมณฑ

วันศุกร์ที่ 4 สิงหาคม 2560

- 09:00 – 9:45 น.   อรุณกิจค้าปลีกกับสังคมไทยร่วมสมัย
                                  อาจารย์จิรวุฒิ หลอมประโคน
- 09:45 – 10:30 น.   “จุดกำเนิดค่าโง่ภาครัฐไทย”: สัญญาและการดำเนินการสร้างทาง
                                  รถไฟสายแรกของสยาม
                                  ดร.ศุภฤกษ์ ภาวะวุฒิศาสตร์
- 10:30 – 10:45 น.   พักรับประทานอาหารว่าง
- 10:45 – 11:30 น.   120 ปี อรุณกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทย
                                  ดร.อนุชาโสม จันทร์รุ่งมณีกุล
- 11:30–12:30 น.   พักรับประทานอาหารกลางวัน

หมายเหตุ

ผู้เข้าประชุม

จำนวน 120 คน (เปิดรับทั่วไป)

ค่าลงทะเบียน

1,600 บาท (เป็นค่าอาหารหลัก อาหารระหว่างพัก และค่าหนังสือ)

โอนเข้าบัญชี นายวินัย พงศ์ศรีเพียร

ธนาคารกรุงไทย สาขาท่าเตียน

026 – 0 – 01672 – 1

โปรดส่งสำเนาหลักฐานการโอนเงินที่

อีเมล: trf.econ2015@gmail.com

ติดต่อสอบถาม

โทรศัพท์ 02-8808655

อีเมล: trf.econ2015@gmail.com

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน)
ขอเชิญเข้าร่วมการประชุมวิชาการ
เพื่อเสนอรายงานผลการวิจัย โครงการวิจัย
“ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของไทยในปริทรรศน์ประวัติศาสตร์” (ครั้งที่ 2)
วันพฤหัสบดีที่ 17 และศุกร์ที่ 18 สิงหาคม 2560 ณ ห้องประชุมชั้น 6
อาคารศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร เลขที่ 20 ถนนบรมราชชนนี เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

วันพฤหัสบดีที่ 17 สิงหาคม 2560

- 08:00–08:45 น. ลงทะเบียน
- 09:00–09:20 น. พิธีเปิด
- 09:20–10:30 น. รายการพิเศษ
การเสวนาเรื่อง “ข้อคิด บทเรียน และอนาคตของพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของไทย”
คุณนภาพร เรืองสกุล
ศาสตราจารย์ ดร.อารยะ ปรีชาเมตตา
ดร.วินัย พงศ์ศรีเพียร (ดำเนินการเสวนา)
- 10:30–10:45 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 10:45–11:15 น. โครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมทางบกกับการพัฒนาเศรษฐกิจในภาคเหนือของไทย พ.ศ.2475 – 2559
อาจารย์พิมพ์อุมา ธีญธนกุล
- 11:15–12:30 น. พัฒนาการของกลุ่มทุนและเครือข่ายธุรกิจภาคเหนือของประเทศไทย พ.ศ.2446 – ปัจจุบัน
อาจารย์ชัยพงษ์ ลำเนียง
การปรับตัวของกลุ่มธุรกิจท้องถิ่นในล้านนาตะวันออกจาก พ.ศ.2407 จนถึงปัจจุบัน
อาจารย์อังศรัภย์ พรหมสุวรรณ
- 12:30–13:30 น. พักรับประทานอาหารกลางวัน
- 13:30–15:00 น. ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของกลุ่มแม่น้ำล้านนา พ.ศ.2398 – 2504
อาจารย์ธีรพร พรหมมาศ
อาจารย์วิบูล สินธุมาลัย
- 15:00–15:15 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 15:15–16:00 น. พัฒนาการของกลุ่มทุนจีนในภาคอีสานตอนบนของประเทศไทย พ.ศ.2474 – 2559
คุณพิภุ นุชบก

วันศุกร์ที่ 18 สิงหาคม 2560

- 09:00–9:45 น. พัฒนาการทางเศรษฐกิจของภูมิภาคตะวันออกเฉียงใต้ พ.ศ.2398–2520
อาจารย์เพชรรุ่ง เทียนปิวโรจน์
- 09:45–10:30 น. กรรมสิทธิ์การถือครองที่ดินในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย
(An Economic History of Land Rights in Thailand)
ดร.ธัญพร จันทร์กระจ่าง
ดร.เจสสิกา เวชบรรยงรัตน์
- 10:30–10:45 น. พักรับประทานอาหารว่าง
- 10:45–11:45 น. ธุรกิจสื่อหนังสือพิมพ์ในประวัติศาสตร์เศรษฐกิจไทย พ.ศ. 2475–2555
ดร.จันทิมา บรรจงประเสริฐ
- 11:45–12.15 น. ชักถามและสรุปการประชุม

หมายเหตุ

ผู้เข้าร่วม

จำนวน 120 คน (เปิดรับทั่วไป)

ค่าลงทะเบียน

1,400 บาท (เป็นค่าอาหารหลัก อาหารระหว่างพัก และค่าหนังสือ)

โอนเข้าบัญชี นายวินัย พงศ์ศรีเพียร

ธนาคารกรุงไทย สาขาท่าเตียน

026 – 0 – 01672 – 1

โปรดส่งสำเนาหลักฐานการโอนเงินที่

อีเมลล์: trf.econ2015@gmail.com

ติดต่อสอบถาม

โทรศัพท์ 02-8808655

อีเมลล์: trf.econ2015@gmail.com